

ვაჭრობის ღირს				
თვე	მან.	კ.	თვე	მან.
12	10	6	6	—
11	9	50	5	50
10	8	75	4	75
9	8	—	3	50
8	7	25	2	75
7	6	50	1	50
ცალკე ნომერი—ერთი შკრი				

ივერიის

ეველი და ყველა განცხადებულმა მიმართონ: თიონ რედაქციას, წვლის ქაზანზე, ვანანციის ქველი, ვინ, ანუ ვინისიკოსის სახლში; თიონის განცხადებულ სხვადასხვა კაციებთან, სადაცაა შინააგრო საქმე, სახლში, სახლში ქაზანზე, თესი განცხადების, ჩვეულებრივ სტრიქონი რედაქციის.

1877—1892 ს ა მ ბ რ ი კ ი ა ლ ა ს ა ლ ი რ ი ა ტ ყ რ ი ა გ ა შ ე თ ი 1877—1892

ვაჭრობის „ივერია“ აზრილის ბირჟეილიდან წლის დასკვნაზე ღირს 8 მან.

ჩვეულებისამებრ, ამ წლისთვის, 10 მაისს, ქართველთა ბირჟის წინა-ციხის განმარტებული საზოგადოება * მუშაობის ბაზაში **ლაბრია-ალბერის** თავის ღირსობითა და სანაღებლობითა. ვინც ინტერესდებიან საზოგადოების სხვა-და-სხვა ნივთების შემოწონებითა, შეუძლიანთ შემოწონებულ ბირჟის ცენტრში დასწრით სარგებლობას, საინფორმაციო, ანუ საზოგადოების კანცელარიას, რომელიც იმყოფება ბანკის ქარვასლაში. (მან)

სუდამსწრე კომიტეტი ქუთაისის თავდა-სასწრით სუდამსწრე ბანკის აღწერებს ბანკის წევრთა, რომ თანხმად ბანკის წესდების მე-79 §-ს, წლიური ბირჟეილი კრება დანიშნა ამ 1892 წლის ოქტომბრის მისისთავის, ღირს თერთმეტს საათზედ, ქ. ქუთაისის, ბანკის გამგებების სადგომში, ქარავენ-სარაის ქუჩაზედ.

- კრების განსწავლელი სსენები:**
- ვახაბოვა და დამტკიცება ბანკის 1891 წლის ანგარიშისა;
 - გახაბოვა და დამტკიცება ბანკის ხარჯთ-არღიებისა მდგომარის 1892 წლისა;
 - ვანაწილება იმ თანხისა, რომელიც დანიშნულია ქუთაისის გუბერნიის მიწათ-მშობებელთა უწყების საზოგადო საკუთრებისათვის;
 - შეცვლა და დამტკიცება ბანკის წესდების ზოგიერთი მუხლით;
 - ვახაბოვა და დამტკიცება სახელმძღვანელო ინსტრუქციისა ბანკის წევრთა სიების შედგენისა და კრებულზედ ხმის მქონათა უფლებების შესწორების დღისა;
- და ე არჩევა ვინ-ამომსჯელთ მაგიერ: გამგებების ერთის წევრისა, ზედამხედველის კომიტეტის წევრთა და კანდიდატთა. (1—1)

ახალი ამბავი

* კვირას, 12 აპრილს, ქართული დამატებელი დასმა წარმოადგინა „სამშობლო“, რომლის შემდეგ დეკრეტისმენტუ გამართვის წარმოდგენას საზოგადოება საქმოდ ბერი დაესწრო.

* კვირას, 12 აპრილს, კვირახოლომის ჩვეულებრივად დიდ-დადი ხალხი დაესწრო. არსენალით

ფელეტონი

ჩინი უთავბოლოა.

გლუ-კაპოვა და სოფლის ბობოლევი (შემდეგი. იმ. „ივერია“ № 74)

II

თუ დაწვრილებია არა, ცოტად მაინც ვიცი ეხლა ზემო ნათქვამიდან რა ყოფნაა არის დღეს ჩინის ხალხის უმარტობა და იმის ერთადერთი ცხოვრების წყარო და იმედი—ქირანახული. ახლა ვნახით, თუ რა დამოკიდებულება აქვთ ერთმანეთში ჩინის ხალხს და სხვა-და-სხვა წოდებისა და სამსახურის კაცებს, როგორც ხალხის ცხოვრების ავკარის მიზეზებს. მხოლოდ სიმართლის თქმა არავის გაუკვირდეს და

* თურხანს „Вѣстн. Европа“-ს აპრილის წიგნში დაბეჭდილია ო. ტ.—ს მიერ რუსულად ნათარგმნი აქაც წერილის ლექსი „გაგია მფრანგურად“.

* ტფილისის საგუბერნიო სამსახურის მმართველობის გამოუცხადებლობის პატრონებს, რომ სახელმძღვანელო დეპარტამენტმა ნება დართო ქალებს აუთიკებში სამსახურისა, იმ პირობით, რომ ავთიკებს მოსამსახურე ქალებმა თავ-თავიანთ სახლებში იცხოვრონ და ავთიკებში მხოლოდ დღისით იმუშაონ.

* მკითხველებმა იციან, რომ ქალის განაბირა მომუშაებელ მუხლებელთა ხალხი იმეგნებს საქალაქო მიწებს და ზედ თავ-მსაფარებლად პატარა ბატირებს იმეგნებს. ქალის გამგება სხვადასხვა რამით დაიწყო მკითხველი, მაგრამ ეს საკმე ადვილი არ არის, რადგან ხალხი წინადადებას მასალის და მერა ლა-ღამით ერთბაშად აშენებენ სახლებს ერთმანეთს დახმარებით. ამის გამო ქალის გამგებამ მიპნარათა მან პოლიციისთვის და სახლთ-ვა, გეროვანი შემწეობა აღმოუჩინდა გამგებობას, რომეზღა დახმარება ითხოვა და მიანდა მათ, რომ თვალსაუბრი ექონათ საქალაქო მიწებს და თუ ისეც მუშაობენ, რომ ნება-დართულიდ აშენებენ ჩასვს, მაშინვე მიიყვანონ პოლიციის მოხელე-ნი და შეეცნონ მუშაობა. ასეთი ღონისძიება იმიტომ ამოუჩინეს გამგებობას, რომ აშენებულ სახლებიდან უფრო ძნელი ხალხის დახმარება და მამულის ჩამორთმევა, რადგან ასეთი საქმე უთუოდ სამართალს უნდა გადასწავროს, ვიდრე მაშინ, როდესაც ვერ შეგნობა არ არის ჩადგმული, ან დამთავრებული.

* 11 აპრილს დანიშნული კრება ქართველთა წიგნების გამოცემულ ანგარიშის ან შესდგა, რადგანაც კეთა სობრძისამ აღმოგვიბრწყინა ნათელი ქეშნაძეობისა ბნელის და-სათარგუნელობა და ავკარად დავი-მტეცა საქმით: ბეგრად სჯობია, რაც გავცნის, არა ვეზავდეთ და მო-ცურების პირში უფრანხანდ ეგ-საქმის მიუფერებლობა. მართლაც-და, თუ ჩემს პირს და პირის მიზეზებს არ ვიტყვი, აქიმი როგორ მიამჩნებს? ურცხეს თუ საქვეყნოდ არ ვცხენო, მაშინ ხომ მოცხევი გაურცხდება და რაც უნდა, იმას ჩინებს უში-შრად. აი დღესთაც იმისათვის გუე-ჩინია სამართალ და ვერაზივით, რომ ბოროტი მიუფერებლად დაესჯო და კეთილს ეგისამოგნო, თორემ ანგ-ლოზებელი ენა ყველა იქვეყნად, თუ ჩემი შიში არ ექნებათო. არა, ცოცხად გაჩვენებული სჯობია და ტყუილი-ი კაცს შერაცხვენს და შერაცხვენს, რადგანაც ქვეყანაში არა დამიმუბარა, გარდა იმისა, რაც

მრავალი საქმელი და ფიცრულის შერობები იყო გამართული, სადაც სხვა-და-სხვა წარმოდგენები იყო. რკინის გზის მატარებელი ამ ადგილ-ლის ძლიერ ნელა დადიოდა. წრე-ფულს კვირახოლომში შვიდობიანად ჩაირთ.

* ჩრდილოეთ კავკასიის სამხედრო ოქლის ვარების უფროსებს ბრძა-ნება მოუცილათ, რომ ვარებისათვის სიმინდი იყიდეთ და ვარისთვის სახ-მარტებელს პური ერთი მეოთხედ სიმინდი გაურიეთო.

ვეჯერო კანონიერი რიცხვი არ შეი-კრება. კრება ვიდრე 18 აპრილის-თვის და მოხდება ტფილისის სათა-ვალ-ანაურო ბანკის დარბაზში.

* კვირას, 12 აპრილს, ტფილი-სის სათავადა-ანაურო ბანკის სადე-რში ბოროტი კრება მოხდა ქართულ დამატებელ საზოგადოებისა. კრებას 16 წევრი დაესწრო. კრებამ ვერ ახალი წევრები იარჩია, სულ 10 კაცი. ანგარიშის დამტკიცების შემდეგ კრე-ბამ იარჩია გამგებობის წევრნი. აღმო-ჩნეული აღმოჩნდნენ თავ. ვ. მ. თუ-მანიშვილი, ვ. ა. ხუციანთაშვილი, თავ. ვ. მ. თუმანიშვილი, პეტრე ყიფანი, ვ. უმიკაშვილი, ს. ლუბაძე და კრი-სტიანოვი, კანდიდატად აღმოჩნეულ იქნა ივ. მაქვარიანი. სარევიზო კომისიის წევრბედ-კი აღმოჩნეულ იქნენ: ი. მანსეტოვი, ნ. ავალი-შვილი და პე. ყიფანი. საზოგადოების ანგარიშობდგანა სჩანს, რომ წარსულ სენში 28 ქართუ-ლი წარმოდგენა ყოფილა, რომლე-რი მიიღვეს 4,241 მანათი და 80 კა. შემოსული, ე. ი. თითო წარმოდგე-ნის ორთა შუა რიცხვი 330 მანა-თი შემოსული, საბუნებისო ფულის გარდა-კი თითო წარმოდგენას 252 მანათი. დახარჯულია არტისტების ჯამბიერებისთვის 3,238 მანათი, არტი-სტებსვე მიეცათ საბუნებისო—2,184 მან. 85 კა.; თვარტის ქირა-ზედ დახარჯულია 2,332 მან. 85 კა.; მთელის სჯონის განმეგობაში დამატებულს საზოგადოებას 633 მან. 60 კა. დეფიციტი საქონლი, ეს დეფიციტი წრეულს სხვა წლებზედ ნაკლებია, თუმცა საზოგადოებას წინა-წლებთან შედარებით უფრო მომეტე-ბული ხარჯი ჰქონია.

* 9 მაისს ბაქოში ნიკოლოზ-ის იარმუცა გამართება.

* ოციკალურ ცნობებდგანა სჩანს, რომ თებერვლში ვადამდე სენისაგან გარდაცვლილა: ყველი-უჯრ ბოროციოს მეცნიერების სი-შნაობა არ მოქალანდობა. ქე-შნაობებდა ერთად ერთი საშუა-ლებდა კომპრობიის წარმარებისა, ამობის ინგლისელი მეცნიერი ლუ-ისი თავის „ფილოსოფიის ისტორი-ისაში“. „დე შვედობდეს სიმართლე და მეცნიერობით ქვეყანა დაიღობოს“ — ვამერიკელი სოქვა მეფე ფრედინად პირველმა და შვედინგად ამბობს თვით სერვანტისიც იქ, სადაც პოეტონის რა-ლად შეცდომას უსწავრებს: „მეყვანს პლატონი, მაგრამ ყველაზედ მომეტე-ბულად მეყვანს სიმართლე“. ვერა, ვერც შე შემიძლიან ვისულბოდო. „სამაგ საქმე კაცს ვერ ვუბრ, კაცი კარგ საქმით ექება“. Шералд не виновато, коли рожа крива. აქამ-დისაც რომ ცულ-ბამელონ ვარის დახლოდ სიმართლის მოქმედების-თვის გაეჩინა გილდა და პირში ბურ-

საგან—8, ჩუდუცივისოსაგან—4, ხუ-ნავისოსაგან—6, ყიფანხველისაგან—1, ყაბუურასაგან—2, სხანლისაგან—1, ყეანსაგან—1. ტფილისის მიხედვის საავადყოფოში გარდაცვლილა: ყე-ვილისაგან—2, ხუნავისოსაგან—8, წი-თელისაგან—5, შპისის სახანლისაგან—1, სახანლისაგან—1. ტფილისის შპარაში გარდაცვლილა: ყევილისაგან—3, ხუნავისოსაგან—3; სიღანის შპარაში: ყევილისაგან—5; თიონეთის შპარა-ში: ყევილისაგან—23. სულ ტფი-ლისის გუბერნიის გარდაცვლილი თებერვალში: ყევილისაგან—36, ჩუდუცივისოსაგან—1, ხუნავისოსაგან—17, ყითელისაგან—5, ყიფანხველ-ისაგან—1, ყაბუურასაგან—2, შპისის სახანლისაგან—1, სახანლისაგან—2 და ყეანსაგან 1 კაცი.

* სამხედრო ბეგარის საკრეუ-ლო ზედღირის მარხისა ახდებდა, რომ 1891 წელს ვარში ეხდა ყო-ფილიყენდ გაყვანილნი, მაგრამ ზუ-გდღირის მარხში არ აღმოჩნდნენ: 1) ივანე გუტუსი ძე პაპავა, 2) რა-დელე პახუსი ძე პაკაია, 3) ვიგორე ჟანასი ძე გაბისონია, 4) თვდორე რამასი ძე ზაითაია, 5) ივანე გეგლი-ძე ძე თორია, 6) კირილე ულუსი ძე შაშლია, 7) სტეფანე კოსისი ძე შონია, 8) ისაკ ზაგორასი ძე გო-რგონია, 9) სტეფანე იესესი ძე ხა-რეზაშვილი, 10) გამარედი ნიკოლო-ზოსი ძე კობაია, 11) სტეფანე ვა-სილისი ძე პოლქეაძე, 12) იოსებ ბე-სარიონისი ძე ვიტიანია, 13) იოსებ დიმიტრისი ძე ძიმიტარიშვილი, 14) ანტონ ეპითანესი ძე იანანდი, 15) ანდრია ვეკიასი ძე ჩიიანავა, 16) ავქსენტი თანაპასი ძე სალია, 17) დი-მიტრი პახუსი ძე მოტგოშია, 18) ვა-სილე ულუსი ძე კვარცხელია, 19) სი-მონ შოქუაძე, 20) პავლე ნორაქიძე, 21) ივლიან რაპაშვილი, 22) ექვთი-მე მუშვილი და 23) ანდრია პახუსისი, ძე კეზუ. სამხედრო ბეგარის სა-კრეულო ზედღირის მარხისა ავა-ლებს ყველს, ვინც-კი იცის, სად

თი არ იქნარა უმცარ სახელმწიფო-ების უფურცე კანონ-მდებლობას, მერ-წმუნეთ, დღეს სულ სხვა ხალხი და სხვა ქვეყანა იქნებოდა დედამწის ზურგზედ. მაგრამ ემ წარსულს და დაცრეულს ჩაღას ვუშვილით, სჯონს, სჯონს აწუკოს მიმეზღობო. გუგონში იციან: დღესთამ ადგევრქოდის ის, ვინც ჩვენს სიციქეს პირში გევემე-ბათ. დროა ქართლ-კახეთისადაც ვისწავლოთ ასეთი გონიერული სა-დედობელი და ნულა ვიტყვი: მარ-თლის მამქელი მერანხედ ნულა იღდეს: სოქვას და ვაიხვეს ვიწვინო. უნდა, ნულა ვიტყვი და აღარც არავინ დიდებუ-ლი რუსთაველის ნათქვამს ვეცტვის დაციკოს: „გონიერსა მწკრთენელი უყვარს, უზარულსა ველსა ვეგრდეს-სო“. „Ознавать свое невежество есть величайшая мудрость“, ამ-ბობს ერთი რუსის მწერელი, და ვაი იმას, რომელიც თავისი უმცრებდას

იმყოფებიან ზემონსწეულნი კაცნი...

* * * ქალაქ ბაქოშია იდენსაწმელის...

* * * ზუგდიდის მახრადე... 7 აპრილის სოფ. შიშიველი...

სანაპრომო მთავრობის ბანაკის აღიარება

11 დეკემბრისა და 12-26 თებერვლის 1891-92 წლის № 3181...

მისის იმერეთის სანაპრომოს უფლებფურსი...

ვერ შეიკრებენ ან შეიკრებენ და არ გამოტყდებიან...

როგორც ცნობა, ყველაზედ ახლო სდგანა ხალხი...

და შეუღლებათ ჯანრ გავიწათო. ქზბმძეს... 1887 წლის, მე-81 მუხლი...

ცხოვრების აეკარგინაზაზედ, რომ უყრინდი...

გაუქმებისა და იმისად, რომ მართლ-მადიდებლობის...

ტომ უმადესს სინოდს და ადგინს...

სოფელ მებანის მოხმობა

ეს სახარება მკვიდრ და ლიხაზად გამოქნილ...

ამჟამის აღქმანდრედილმანცა დიდი იმრომბა...

1) საცა მრავალი წერტილებია, იგი აღიკლები...

კოზ, ლუკა და იოანე: მეორე რომელსა...

და будет воля Твоя, а думает: как бы моя? Три попа, а заросла вь перковь твоя...

ხოლო იკითხვის მარტულადან¹⁾ ვიდრე სეკლებშრადენე. (ფურცელი 64).

წარწარს მარჯონის სხარებას დას-სრულს:

დაესრულა მარჯონის სხარებაჲ: თაინ: სლხ: 7) მუხლანი: ჩ: ფ: ე: 8) მეთათრბეტსა: 9) წელსა: აღიჯოზა ბრძანებითა პეტრესითა: 10) ხოლო იკითხვის წმიდათა მარხვათა: (ფურცელი 94).

ფუჯას სხარებას ბოლოს:

ლუკამ მახარებელთა შეწყალე ბესარიონს. (ფურც. 161).

აღიწერა სხარებაჲ ლუკასა შემდგომად ამაღლებისა ოფლისა ჩუენისა იჲსო ქრისტეს წილს მეთახბო მატესა: სტრიქონი: ო: უ: 11) თავნი საიხთიხოანი: ჰ: ივ: 12) (ფურც. 161).

იოანეს სხარების შესახებ ავტორს ამ გვარზე ცნობა აღარ მოჰპოვებ.

წილიწადი და ჯამი სხარებათა წერილის მათეს მიერ, მარჯონისა და ლუკასი და იოანეს მიერ ლუის-მეტრე-ლების მეტონივებამ დადგინდის არ იცის, როგორც ვხედავთ. ჩვენის სხარების წარწერებდანი ქართულ მწერალს უსარგებლობია იმ დედინდობა, რომელშიც ასეთი ცნობანი ყოფილა.

ოთხთავთა შემდეგ ჩართული ცვეცელი საძებნელი (ფურც. 210—228). აქ აღწესებულია, თუ რა ღდეს სხარების რომელი მუხლები ამ თავები იკითხება. მაგ. წიხდაჲ დიდებულსა უკანაჲს აღსებასასა სასხარაჲ: სხარებაჲ იოანესი: ა პირველთივანი იუჲ: ვიდრე იესოს მიერ იქმნა. ამის შემდეგ უჩვენებს მწუხრის საკითხებს, მერე შემწყობრებისა და სხ. ამ საძებნელის დასასრულ სტრიქონებს მიჰკვება ავტორისავე ხელით და იმავე მწიგნით დაწერილი წარწერა:

ამისა მწერალსა პესარიონს და დედ-მამასა და ძმას მისსა გიორგის შეუნდეს ლმერეთან. ამინ. ამინ: და ვინცა: ბრძანოთ, თქუენცა შეგინდეს ლმერეთან ამინ ამინ:—

აღიწერა წიგნი ესე: ქორონიკონსა: სთ: 13) თუესა: იენისა: იზ: 14) დღესა მუშათსა: დასაბითოვანთა წელთა: (ფურც. 228).

ამის შემდეგ ხუტურადვე, მაგრამ სხვა მწიგნით:

ღმერთო შეწყალე ცოადვისი დიმიტრის სული ამინ:

შემდეგ ამისა მხედრულის ხელით: ქ: ჩვენ: ქრისტეს: მითისა მიერ: კურთხეულმან: ძემან: მეფისმან: ლევანისან: ქართლისა: კათალიკოზმან პატრიქმან: ნიკოლოზოზ: შემოწერი: ოთხთავი: ესე: შენ: დიდებულსა: და სამონღლსა: მეტეკათა: ღმრთის: მშობელსა: სულთსა: ჩუენისა: სხარადა: და: ცოდვათა: ჩუენთა: შესანდობელია: და: ვინცა: ეს: ჩუენგან: შემოწერიული: ოთხთავი: გამოგწირის: ჩუენსამცა: ცოადვისა და: კანონსა: ქუეშე: არის: დღესა: მას დღესა: განკითხვისსა: და: წყუელი: და შეტყუებულთა: იუჲს: ჩუენს: ჯარისა და ონფრისგან: სჯულის ქრისტანოზისგანცა: შეიტულ-ბის: ამინ: (ფურც. 229—230).

შედეგ შეუწავდა და არა მსგავსად სხარებაჲ წერია:

დიდება ღმერთსა სრულმყოფელსა ყოვლისა კეთილისსა: გაუკეთე წმიდა და სული განმანათლებელი ოთხთავი ესე მე მწერალმან მღღღმან დიმიტრი:—

ოვალო იესო ქრისტე. და წმიდა მეტებითა ღმრთის მშობელი დარეკვე და ღმერთი გულს მოიდრედ მვედრებელი შენი და ძისა შენისა ბარათს შეილის მერხანის ასული ბატონი ანა: და მოვბეჭენ დღესა მას დღესა განკითხვისსა და განუმაღლე სულთა მისთა საყვალად სასაუფეველი: დაიციენ ორსაღ ღმინა ცხოვრებას წმიდა ლუისის მშობელი მენი და ასულნი მისნი ქაიბოსლო და დარეჯან: და ნუ განაშორებ საფარველსა შენსა მათგან ამინ: (ფურც. 231).

რუსეთი

ვორონეის გუბერნიის ქალაქ ბიროუსრიგან სწერენ ვაზეთს „Нрым. В.“-ს, რომ ამას წინად იქ შემდეგი უბედურება მოხდა: ერთი გლეხის გვაიმ ეკლესიაში მიუტანიათ, კუბოზედ რამდენიმე ანთებული წინდა სათელი მიუტარეთ და შემდეგ ეკლესიის კარი დაუკეტათ. დამე სათლემბი ჩამწვარა და კუბოს ცვეცლი მოჰკიდებია. ეკლესია ხისა ყოფილა თურქმე და მალე ცვეცლი იატკას წაჰკიდებია და შემდეგ ცვეცლები. ერთის საათის შემდეგ მთელი ეკლესია გადაბეულია და გარდაცვალებულის გლეხის გვაიმის ძემებეცი ნაკრადი ქველთა თურმე.

— ამ წლის იანვრის ათს ასტრახანში საჯარო ვაქობა იყო დანიშნული უშველებელის გემისა არედე-ლით, თავადი კოსოვსკი*, მაგრამ ვაქობა არ შესდგა, რადგანაც ეს გემი ძლიერ ძვირია და 160,044 მანათი იყო დაფასებული. ამის გამო ასტრახანის სანდლმწიფო ქონებასა სამინისტრო აცხადებს, რომ გემის ყიდვის მსურველთა შეუძლიანთ, სამის წლის განმავლობაში გაიხილან გემის ფასი.

— 4 აპრილს, პეტერბურგში, ნევის ნაპირზედ, ტრანსარის მაულის ქარხნის მიუღი ექვს საათიული ერთ-ბაშად ჩაქვეული. საბედნიერად, ეს ამბავი საღამოთი მოხდარა, რაცა ქარხანაში მომშენებელი აღარა ყოფილა. უბედურება არა მომხდარა-რა.

— ეკლესიის გახუტებში შემდეგი ახირებული ამბავი დაბეჭდოლი. ამას წინად კიევის ერთმა ნათესავმა ვეკობა-მანა კა-სკინ შემდეგი წინადასის ბარათი გაუწავინია თურმე კიევის ოლქის სამამართლოს ვექილთა თავგდო-მარეს, ბ-ნ ორლოვს: „მოწყალო ხელმწიფე! მე ვკუთხდარ შენო-სლუე. ამის გამო მე ჩემს თავისა და მიაქვლემბის იმედ არა მაქვს და რადგანაც არა მუსრს, რომ ჩემს ქუე-ახელ შეშლის გამო რაიმე დაუშავ-დე თიხოთ, ვინცა სასამართლოში სა-ქმის წარბევა მომხდლა, გიხოვო, ჩემთან მობრძანდეთ და იმათი საქმეები და საჭირო ქალაქებზედ ჩიბაროთ“. წაითხათ თუ არა ეს უცნაუ-რი ბარათი ბ-მ ორლოვსა, მაშინვე კ-სკის სახლსკენ გაეშურა და თა-ნაც სულთი ავადმყოფსა მკურნალი.

პურჯების მკერდის აწენების ბუ-ლად ხაზის გულ-გონებაში, დღითი-დღე ძირს უთხრიან და ანგრევენ ხალხს საცილოთა რჩუენისა თხოთ იხო-ნივე, ვინც ვაღდებულნი არიან ვე-ლაზე უწინარეს იმათ უწინამძღვორნ, უტადგორ, ჩააღონინ და ასაწილონ უუკრის მხნებთა, ვარჯილობა, კთონ-უნებობა, ძიობა, ერთბაშა, სიყუ-რული, სიმართლე და პატრონება; მაგრამ სად არის, სულ სხვის ვხედავთ. ა თუნდა მაგალითად: განა მისტე-ველებია, რომ მღვდელი, მომღვრე კეთილ-უნებისა, სამკურნოში იღ-ვით თხოუმების კრებასთან და „ურას“ ძიხლითი იჭურებათ იღებდეს ვინე-ბა-დაკარგული? განა მოსაფიქრებ-ელთა მომღვრე ვაქვას წასახილებს: ვინ-მ-აკი ასე და იცე უყის წმინდობის, რომ ხარჯ-ნაციან პურის მატს ვერას გამოვამწყვთებო? განა აზრში მოსა-

პროფესორი სიკარსკი წაიყენა. ვე-ქილი კ-სკი სახლში დახვდეთ და კიდვე განიმგორა: კუეზუელ შევიშ-ნაღ და გიხოვო, რაც ქალაქებში მაქვს, გამომართავთ. ცოლმაც შე-ამოწმა, ეს რამდენიმე ხანი; ჩემს ქმარს დამე არა სძინავს და უცნა-ურად იქვევო. მეტი რა ზა იყო, ვექილთა თავგდომარეგ თროვებ მთხოვნა შეუწრულია თურმე ამ უც-ნაურის ავადმყოფს და ქალაქებში გამოართვა.

უცხოეთი

შავიზღვიური შაბათი.

ამ უკანასკნელს დროს ვერცხლის ფასი ძლიერ დეცა. ერთი ამერიკის საფი-ნანსო ვაზეთი ამიოზს, რომ რაც სტატისტრეკ არსებობს, ჯერ ვერცხლი ასე იფი არა ყოფილაო, რო-ცა პირველად რომალებმა ვერცხლი დადგნილი იყო, რომ ვერცხლის ფასი ითუთმეტრები ნაკლები უნდა იყოს ოქროზედო. ეხლა-კი ამერი-კაში ვერცხლის ფასმა იმდენად იცლო, რომ ითქმის 25-ჯერ ნაკლებია ოქროს ფასზედ. ამ გარემოების მი-ზეზით ის არის, რომ ამერიკის ვერ-ცხლის მანდების პატრონებმა მან-ვე-ში მუშაობას მოუშაბეს და ძლიერ ბევირ ვერცხლი ამოიღეს მანდები-დგან. 1850—1878 წლებში მან-ვე-ლიდგან 323 მილიონ გირვანქა სტე-რლინგით ოქრო მეტი იყო ამოღე-ბული ვერცხლზედ, 1879—1889 წლებში-კი 40 1/2 მილიონით მეტი ვერცხლი ამოუღიეთ, ვიდრე ოქრო. ამას მიხედვით ის გარემოებაც, რომ უკანასკნელს დროს ყველა სახელ-მწიფო ნანებში ვერცხლის ხმაზედა სლავისათვის ეხლა ვერცხლს უფრო ნაკლებად ხმარობენ.

ადვილად გასაგებია, თუ რა დიდი მნიშვნელობა ექნება ამ გარემოებს ე. ო. ვერცხლის ფასის ცვლებას ყვე-ლა ქვეყნების აღებ-მიცემობისათვის. თუ ვინც მოხაბა, რუსეთში კარგი მო-სავალი მოვიდა, საზღვარ-გარე რუ-სეთის პურის ინდოეთის დიდ მეტო-ქეობას გაუწევს. ინდოეთის სა-ინდოეთში ბანკებში და მთელს ინდოეთშიც ვერცხლის ფულსა ხმა-რობენ, ამიტომ იმათთვის ძლიერ სა-

სეგულია, რომ მღვდლებმა, როგორ თუ შენ ჩემს მეუღლეს აჯიდავ: ვირ-მა შენ გიყოს, რაც ჩემს ცოლს შეუ-თავილო, სახალობო კაცს ჯიხობი ცილები ჩაალგეფოს და ბოლოს ფე-ლით მოწმები შეისცილოს და ტუე-ლიად დაფიქროს სახეჯაროში ჯვარის და სახარებაზედ, რომ ღმდელს მდაგის-თვის ხელიც არ უნებო? დიადიკ გასაიკარია შეგენებულის ადამიანის-თვის ასეთი სამწუხარო მოვლენი, მაგრამ, ჩენდა სამარცხინოდ, უფრო ამაზედ მეტს მოსახილებელს მოიხი-ლებთ მღვდელსა და მღვდლს შორის, თუ კი ჩვენის საქართველოს ცხოვრე-ბის სიღრმე-სიგანეს ღმრად ჩაუკვირ-ღებთი გონების თვლით და ფეი-ზლად ადვენებთ თვალ-უკრის ად-ამინათ ტუენისა და ხელის მოძრაო-ბას. ამა რა კეთილი და მშვიდობა უნდა მსუფევედეს იმ სოფელში, სა-დაც კაციც რომ მოჰყლა, აინუნში

სარგებლობა, ამერიკაში და მთელს ევროპაშიც რომ ვერცხლის ფასმა დაიცლოს. ინდოეთში რომ რუსეთზე- ნაკლებ ფასად ვაჭარდოს თავისი პუ-რი, მიანქ მოგებაში იქნებან. ყველ-დაც რომ ვიფიქრებ ვერცხლი, თვით ინდოეთში ვერცხლს მიანიც თავისი ფასი ექნება. ინდოეთის მემამულეები ეხლავე შეუდგნენ კიდევ მომავლის მოსავლის გასყიდვას. ამ გვარად, ინდოეთის მეტოქეებთა პურის გასყე-ილვაში დაზარალებს ყველა იმ სა-ხელმწიფოს, რომელშიც ოქროს ფულია სახარებლად მიღებული და არა ვერცხლიო.

წერილი ამავეი

დარეკდნის ერთი შეშის ჭარხანისა ესდა ერთი გარსი სხადეს შეშის ავთე-თებქს, რომელიც მდომან გარკველდება. გარკვეულს და უერ კიდვე რბილს შე-შის ვარჯაქ წიხადეს და თხეს და-თანისა დაეს, რომელიც შეგ შეშისა ჩხადება და კლეჯას ხოლმე ამ სასუფე-ბით მომსახვებელია შეშის უფრო ძვირად და სიძველესივად დაჯდა ოქროს. ამას სამაჯარსა დასამტკიცებლად, ერთი ამ გვარა შეშთავანსა მდომან ვაწხურეს და შედეგ უნურღის წყადა დასახეს, მაგრამ აინ-კე ვაწხურღად. ამისთანა შე-შის ამ გარკვევებ, ზღმს-ი-კე ვერსტრის, რადგან შეგ ჩხარებელი დაითინისა დავედ იმაზედა. ეს დარეკდნის ახლად გამოთავია შეშის მდომან გარსისავე და ფასისა და კარის მინებისათვის.

— რა გულისათ, რადგან წარმოსდგება სიტყვა „გასვლია“. გაცხილა იქნებენ წარმოსდგა თურმე, რომ თრდალთე ბა-წა ვერცხლის ფულს, რომელსაც გაცხე-თი ურჯა, ახლადვე ხოლმე საძებნელი ამხების ვიხიხაივანისა. უფრავსე დამის სწის გაცხილა ქვეყნისაზედ ჩინეთის გაცხე-თით, რომელიც ბუენისა აბუქდება. ეს გაცხილა ბაის წლისაზედ მტკა.

— ახლეთის რებისა წესის მმართე-ლობამ ამას წინად დედნის გაცხე-თში შედგვის შესანისისა განსჯად დაბეჭდა: „რადგან პატრონსა არ მო-აიეთის, ამიტომ საჭროთა ვაჭრობათი ისეიქება ერთი ფიარითხლად, ერთი ვა-შდა და ერთი ფიარით ქესეც; სასტე-რუსია ივოადო, განსჯადებას სარჯის ამოაღებთ თუ არა ამ ვაჭრობათი რებისა გზისა მმართებლობას და რა მდგომა-რეობას ახლეს ხსნი დაწმინდა მტკა.“

— „ВОСНУТ“ შესჯავს ამბავისა ამბავს ოუქვებს ამას სამსახრავად, თუ არ ჩივდებ, რადგანაც ფულის გუ-ლისათვის ათას ჯვარსა და სახარე-ბაზედ დაიფიქრებ ტუელილ შენს უმამკობაზედ!... ან რალს არბებს ის ხალხი თავს, ოჯახს, სახელმწი-ფოს და მუხობელს, რომელსაც რჯუ-ლი ეფებზედ ჰქილია, აღორც ღვთისა პირინიან, აღორც კაცისა სჯებენად, უმოწკვული აკუბის მრწამსი-და გაუხდია ღმერთად და მზად არის თა-ვის ჯიბე-მუტლისათვის ყოველ გვარი საზღვრება ჩიადინოს. იი დღად დასაფიქრებელი საქმე მიაგრამისა-თისიც და ქვეყნის ყოველ გულ-შე-მატკობათათვისაც. განთლებულ მი-სიონებებს აცდენენ: სქეტანტებსა და მამადინანტებს უგზავნიან და მიხო-ნებები-კი დღეს ჩვენს ერსა და მღვდლებს ესაჭიროებათ, ღმერთს გვეყობით.

დ. მახანელი (შემდეგი იქნება)

მოსე ვანაშელი (შემდეგი იქნება)

12) 269 ანუ 1049 წ. (780+269=1049).

11) 17 ივნისი 1049 წლის არის დღე ამ სხარების დამოწმების დასრულებისა.

1) 237.
2) 1590.
3) ეს სიტყვა საკმაოდ შეზღუდულია და შეიძლება მეთერთმეტს მაგერ მეთორმეტი იყოს.
4) ეს სიტყვა პირველივე წერილი პესათა, რის გამოც მაგერ პირველთა შეიძლება წა-კითხული იქნება პავლისთა და სხ.
5) 2400.
6) 96 (80+16).

ლოვანმა პოეტმა ბანკის ყრილობაში: „ქებისათვის გმადლობა და ძაგებო-სათვის უფრო მომეტრებულია გმად-ლობითა“. უღირსს ადამიანისაგან ქე-ბა ვაცხა საყურედ უნდა მიიღოს, რადგანაც ამქარს ამქარი უჯვარს, მართლს მტყუანნი ვეჯერება და მტყუანს მართალი გზისაზედ. დილა, ამართლისა მიჰქვანსა ყოვლიანი სძუ-ლობენ, ექიშებინან*, მაგრამ იმ-სე-დე მეტი გულის სიამოვნება რაღად უნდა ამდამანს, როცა ის სამართლიანის სიამაყით იმოკრება პოეტის ნათქვამს: „И здесь презрѣннѣйшій изъ всѣхъ, но пріятно въ сердцѣ, луч-ше шаги развить ударами мой смѣхъ...“ ამ სიტყვების მაგნი-ტორი ძალი კაცს ძილშია-კი მი-ბილდეს! და თუნდა ესეც არ იყოს, „Что враги! пусть клеветныя завѣстельнѣй, я ношады у нихъ не прошу, не придумаю имъ каз-

ни мучительнѣй той, которую въ сердцѣ ношу!... როცა გული მკვდა-რი და სიყვდილისა აღარ ემინან, მტერი და მტვერი ორივე ერთია იმი-სათვის. რასაკვირველია, ვერ ვიტყვი, რომ ყველა მღვდელი არა-მღვდლები იყენენ და აღარ მოიპოვებოლეს მათ ოყენის ოსეთი სულითი ეკლით, გუ-ლით პატრონანი და გონებით ბრძე-ნი, როგორი მღვდელიც „გზახის ნაამბობის“ სახელოვანმა შემოქმედებ-დაგვიტარა და რუსეთის მწერალმა პოეტებეკომ თავისი გამომჩნეულ თხუ-ლებში: „На действительнѣй сдужбѣ...“ არა, როგორ არ მოიპო-ვებან, მაგრამ ასშიერთიო ძლივს და ამა ზღვაში წევთ რა შეუძლიან? ოთხ-მოც-და-ცხარმეტი რომ ანგრევედეს, ერთი იმათს ნაგრევეს როგორღა დაშე-ნებს? დიდდ, დიდდ დასაფიქრებელი და სამწუხარობა, რადგანაც წნობარბი

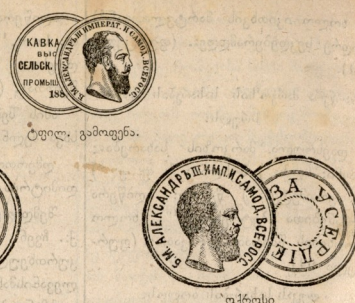
ბურჯების მკერდის აწენების ბუ-ლად ხაზის გულ-გონებაში, დღითი-დღე ძირს უთხრიან და ანგრევენ ხალხს საცილოთა რჩუენისა თხოთ იხო-ნივე, ვინც ვაღდებულნი არიან ვე-ლაზე უწინარეს იმათ უწინამძღვორნ, უტადგორ, ჩააღონინ და ასაწილონ უუკრის მხნებთა, ვარჯილობა, კთონ-უნებობა, ძიობა, ერთბაშა, სიყუ-რული, სიმართლე და პატრონება; მაგრამ სად არის, სულ სხვის ვხედავთ. ა თუნდა მაგალითად: განა მისტე-ველებია, რომ მღვდელი, მომღვრე კეთილ-უნებისა, სამკურნოში იღ-ვით თხოუმების კრებასთან და „ურას“ ძიხლითი იჭურებათ იღებდეს ვინე-ბა-დაკარგული? განა მოსაფიქრებ-ელთა მომღვრე ვაქვას წასახილებს: ვინ-მ-აკი ასე და იცე უყის წმინდობის, რომ ხარჯ-ნაციან პურის მატს ვერას გამოვამწყვთებო? განა აზრში მოსა-

სეგულია, რომ მღვდლებმა, როგორ თუ შენ ჩემს მეუღლეს აჯიდავ: ვირ-მა შენ გიყოს, რაც ჩემს ცოლს შეუ-თავილო, სახალობო კაცს ჯიხობი ცილები ჩაალგეფოს და ბოლოს ფე-ლით მოწმები შეისცილოს და ტუე-ლიად დაფიქროს სახეჯაროში ჯვარის და სახარებაზედ, რომ ღმდელს მდაგის-თვის ხელიც არ უნებო? დიადიკ გასაიკარია შეგენებულის ადამიანის-თვის ასეთი სამწუხარო მოვლენი, მაგრამ, ჩენდა სამარცხინოდ, უფრო ამაზედ მეტს მოსახილებელს მოიხი-ლებთ მღვდელსა და მღვდლს შორის, თუ კი ჩვენის საქართველოს ცხოვრე-ბის სიღრმე-სიგანეს ღმრად ჩაუკვირ-ღებთი გონების თვლით და ფეი-ზლად ადვენებთ თვალ-უკრის ად-ამინათ ტუენისა და ხელის მოძრაო-ბას. ამა რა კეთილი და მშვიდობა უნდა მსუფევედეს იმ სოფელში, სა-დაც კაციც რომ მოჰყლა, აინუნში

და სისწრაფით მოპარობს რუსეთში...

ფილადელფია. დღეს გვიღა რი-...

ქართლის ბათუმიდან ხუთშაბათობით, გან...

ЗАВОДЪ МАСЛЯНЫХЪ КРАСОКЪ А. А. ТУТАЕВА...

დებეშა 11 აპრილი

ხარკოვი. დღეს ექვს საათზედ ხარ-...

სარბაქი. ცარიცინისა და კა-...

ჩინის ზვის მიმოსვლა ტფილისიდან...

ლონდონი. მენარესიდან დებე-...

საბაგოლი. დიარბეჭირში მიმ-...

ნიხრი 1892 წ. 4 მარტიდან ახალ გან-...

მანა. აქაურები გაზეთები იუწყე-...

Table with 4 columns: მან. კ., მან. კ., მან. კ., მან. კ.

ბანსხალეზანი ქართველთა ამხანაგობისა მიერ...

ლონდონი. „Times“-ს იუწყებენ...

Table with 4 columns: მან. კ., მან. კ., მან. კ., მან. კ.

ილია ჭავჭავაძის თხოვნათა ზე...

პარიზი. კათოლიკეთა მისიები...

ბათუმიში მომდის: ბათუმიში მომდის...

კბელის ექიმი ა. ი. მრბელი...

პეტერბურგი. 8—10 აპრილს გან-...

ბათუმიში მომდის: ბათუმიში მომდის...

კბელის ექიმი ა. ი. მრბელი...